№ 13. Łódź, Piątek dn. 13 Grudnia 1918 roku. Rok I.

M.B. w Łodzi

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 54.

CENY PRENUMERATY:
W Łodzi z odnoszeniem do domu miesięcznie mrk. 4.50
„ „ „ „ kwartalnie „ 13.50

Cena pojedyńczego numeru 20 fenigów.
Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 w wiecz.; w niedziele i święta od 7 do 10 rano. Kasa czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie. Redaktor przyjmuje od 4 do 6 wiecz.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem i w tekście wiersz 1.75 fen. Nekrologja — 1 mrk. Reklamy — 80 fen. Zwyczajne (5 szpalt) — 60 fen. Drobne ogłoszenia po 10 fen za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 50 fen.

Teatr Polski
Cegielniana 63,
pod dyrekcją: Fr. Rychłowskiego.

PIĄTEK, 13 grudnia
„Zazdrość“
Sztuka w 5 aktach Arcybaszewa.

SOBOTA, 14 grudnia po poł. o g. 4 (ceny najniż.)
„Legjon“ Scena z 19 oraz „Noc Listopadowa“.
Wieczorem o godzinie 7.30
„Sułkowski“ Tragedja w 5 akt St. Żeromskiego

Niedziela, 15 grudnia po poł. o godz. 3 po cenach popularnych
„Alzacja“ Sztuka w 3 akt. Leroux i Camille'a.
Wieczorem o godz. 7.30
„SUŁKOWSKI“ Tragedja w 5 aktach St. Żeromskiego.

Komisarz Wyborczy do Sejmu Ustawodawczego

na Okręg, obejmujący miasto Łódź, podaje do publicznej wiadomości, że urzędować będzie codziennie między 11 a 2

w biurze Głównej Komisji Wyborczej

przy ul. Sienkiewicza nr. 3.

118—2

PRZED DECYZJĄ.

Konferencje Naczelnika Państwa z delegatem paryskiego Komitetu Narodowego trwają już blisko tydzień i prowadzone są [illegible] poufnie.

Dotąd nawet nie zostało ostatecznie ustalonem, czy p. St. Grabski występuje w Warszawie w roli li tylko delegata Komitetu, czy też może obdarzony został również pewnemi pełnomocnictwami od koalicji. Wiadomem dotąd, stało się jedynie że p. Grabski domaga się utworzenia w Warszawie rządu koalicyjnego jak również uznania Komitetu Narodowego w Paryżu oficjalne przedstawicielstwo polskie na kongresie pokojowym. Z ostatnich wynurzeń przed jego najbliższem otoczeniem wynika również, że p. Grabski „nie traci nadziei“ że zdoła wywiązać się dobrze z powierzonej mu misji.

Co się tyczy przedstawicielstwa naszego na kongresie pokojowym, to, aczkolwiek w niczem nie chcemy zmniejszać niezbitych zasług ludzi wchodzących w skład Komitetu Paryskiego, uważamy, że ze względów zasadniczych interesy polskie na kongresie pokojowym reprezentować powinni członkowie Rządu Polskiego, co zupełnie nie przeszkadza że w skład reprezentacji polskiej wejśćby musieli również i członkowie Komitetu paryskiego.

Ale cała trudność leży właśnie w tem że nie mamy dotąd rządu, który mógłby reprezentować Naród i posiadał jego zaufanie. I dla tego sądzimy, że usiłowania prof. Grabskiego powinny iść wyraźnie i wyłącznie w tym właśnie kierunku, aby taki rząd jaknajprędzej powstał.

Nie wiemy jak daleko idące pełnomocnictwa posiada p. Grabski i w jakie mierze czysto rozumowych, argumenty został przez swoich mocodawców uzbrojonym.

Przypuszczać jednak wolno, że uchwała ludowców galicyjskich, a również i uchwały poznańskie powinny by chyba stanowisko prof. Grabskiego bardzo wzmocnić i całą jego akcję na gruncie warszawskim znakomicie ułatwić.

Sytuacja jest jasna, ale zarazem i bardzo poważna i ani na chwilę wątpić nie należy, że komendant Piłsudski zdaje sobie z niej sprawę zupełnie dokładnie. Brak notyfikacja rządu obecnego w państwach koalicji do dziś dnia pozostała bez odpowiedzi, a przynajmniej nie została dotąd do publicznej wiadomości, co wskazywałoby wyraźnie na to, że koalicja rządu obecnego uznać nie chce. I dla tego dziwić się istotnie należy, że poufne narady w Belwederze przeciągają się tak długo i dotąd do żadnej decyzji nie doprowadziły.

Wydaje nam się że decyzja nie powinna by być trudną wobec tego, że z jednej strony opinja całego Narodu w stosunku do rządu obecnego wypowiedziała się wyraźnie, a z drugiej, że coraz bardziej niewątpliwem staje się w tej sprawie stanowisko koalicji, z którą chyba i Naczelnik Państwa poważnie liczyć się powinien.

Sytuacja z dniem każdym staje się bardziej naprężoną i stosunek do rządu obecnego ogromnej większości społeczeństwa zaostrza się z dniem każdym.

Czyżby tego nie wyczuwał komendant Piłsudski? lub, czy może uważa za wystarczające, że zjazd P. P. S. który właśnie się odbył w Warszawie, zapewnił rządowi temu swoje poparcie? Czy uważa że tego rodzaju poparcie zdoła istotnie stanowisko rządu w krajú wzmocnić i pozyskać dlań koalicję?

Czas byłby wielki, aby czynniki miarodajne nareszcie zrozumiały, że niedopuszczalnem jest oparcie dzisiaj władzy w kraju o jakąś jedną partję i to w dodatku partję, która po za swemi ciasnymi celami niczego widzieć nie chce i która dostawszy się do władzy używa jej nie dla dobra i pomyślności Narodu, ale przeciwnie dąży do przeprowadzenia na nim swych doktrynerskich i wysoce szkodliwych eksperymentów.

Zamiast wytężonej pracy zarówno w kierunku wewnętrznej organizacji Państwa jak i w kierunku pozyskania przez nie koniecznych w pływów na układ stosunków międzynarodowych, rząd obecny czynił dotąd wszystko, aby przeprowadzenie tych postulatów w najwyższym stopniu utrudnić.

Rządy p. Thugutta z dniem każdym wprowadzają do kraju większy zamęt, wpływają demoralizująco na ludność, zamiast rosnącego zaufania do rządów polskich wyrabiają doń niechęć i rozgoryczenie.

W stosunkach zewnętrznych, a w pierwszej linji w stosunku do koalicji, popełniono już tyle błędów, że czas byłby zabrać się do ich gruntownej naprawy.

Rządy koalicji — dziś jest to już zupełnie jasnem — nie chcą w żadnym państwie uznać rządu nie będącego wyrazem dążeń i pragnień całego narodu, a przynajmniej jego bezspornej większości. Wyraziły one to zupełnie jasno w stosunku do Rosji i Niemiec.

Nie może więc dziś być żadnych wątpliwości, że i obecnego rządu partyjnego w Polsce uznać nie będą mogły.

Taki stan rzeczy w przededniu kongresu pokojowego jest wysoce niepożądanym i szkodliwym. I dla tego musi on i powinien bezzwłocznie uledz zmianie w myśl za ówno wyraźnych żądań Narodu całego, jak również i słusznych poglądów państw koalicyjnych, których lekceważyć dzisiaj nie wolno.

Na Naczelniku Państwa w takiej chwili przełomowej, jaką jest dzisiejsza, leży odpowiedzialność za całą przyszłość Narodu.

Przypuszczać należy, że zdaje on sobie należycie z tego sprawę. A, jeżeli tak jest, powinien umieć wznieść się ponad wszelkie interesy i względy partji, choćby najbliżej niego stojące i bezzwłocznie poczynić kroki ku zmianie istniejącego stanu rzeczy. Powinien powołać do życia gabinet, który będzie mógł posiąść zaufanie całego Narodu polskiego i który umożliwi mu wyjście z nader trudnej i niebezpiecznej sytuacji, w jaką wprowadził go rząd obecny.

Konferencje w Belwederze powinny się zakończyć, a rezultatem ich powinna być śmiała i istotnie patrjotyczna decyzja.

Wybory do Sejmu.

Terminy prekluzyjne.

Grudzień 12. Upływa termin zgromadzenia wójtów (względnie przewodniczących rad gminnych), w celu wyboru członków komisji głównej.

Uwaga: 1) Zawiadomienie wójtów i członków rady miejskiej o wyborach winno być uskutecznione na 3 dni przed posiedzeniem. 2) Protesty przeciwko wyborcom należy wnosić do przewodniczącego głównej komisji wyborczej w ciągu 4 dni od dnia głosowania. 3) Protesty te rozstrzyga niezwłocznie sąd najwyższy.

Grudzień 13. Upływa termin zwołania przez przewodniczącego komisji głównej zebrania przedstawicieli związków zawodowych, w celu dokonania wyboru członka komisji głównej od tychże związków.

Grudzień 16. Termin pierwszego posiedzenia głównej komisji wyborczej.

Grudzień 22. Upływa termin ustalenia podziału gmin na obwody głosowania przez główną komisję wyborczą.

Uwaga: Główna komisja powinna niezwłocznie zawiadomić o tem naczelników gmin i członków komisji miejscowych. Naczelnik gminy niezwłocznie wyznaczy dla każdego obwodu lokal wyborczy i lokal urzędowy komisji miejscowej, a przewodniczący tej ostatniej oznaczy godziny jej urzędowania.

Grudzień 26. Upływa termin ogłoszenia przez główną komisją wyborczą we wszystkich gminach okręgu wyborczego dnia wyborów poselskich (26 stycznia 1919 roku), godzin głosowania, liczby posłów, którzy mają być wybrani, miejsca, czasu, sposobu i ostatniego terminu zgłaszania kandydatur poselskich, a wreszcie składu i lokalu urzędowego głównej komisji wyborczej.

Grudzień 26. Upływa termin ogłoszenia w każdej gminie lub mieście podziału na obwody głosowania, wyznaczenia lokalu wyborczego, oraz składu i lokalu urzędowego i godzin urzędowych miejscowych komisji wyborczych.

Grudzień 26. Upływa termin dostarczenia przez naczelników gmin (względnie burmistrzów) komisjom miejscowym spisów obywateli, mających ukończone 21 lat.

Uwaga: Komisje miejscowe niezwłocznie przystąpią do zbadania tych spisów i zatwierdzenia listy wyborców.

Od 26 do 31 grudnia: Termin dla sporządzenia przez komisję miejscową drugich egzemplarzy listy wyborców.

Grudzień 30: Upływa *termin zgłaszania na ręce przewodniczącego głównej komisji wyborczej kandydatur poselskich.*

Grudzień 31: Upływa termin przesłania głównej komisji wyborczej przez komisje miejscowe zatwierdzonej listy wyborców.

Kronika polityczna.

Delegat komitetu narodowego w Paryżu prof. Grabski, w dalszym ciągu kontynuuje konferencję z miarodajnymi czynnikami politycznemi.

Konieczność uzgodnienia zasadniczych kwestji w związku z możliwością utworzenia rządu narodowego, spowodowała we środę wieczorem wyjazd prof. Grabskiego do Krakowa, gdzie zabawi dwa dni, poczem wróci do Warszawy.

Po powrocie prof. Grabskiego z Krakowa niewątpliwie wyłonią się już pewne zarysy podjętej przez delegata paryskiego próby doprowadzenia do utworzenia rządu koalicyjnego.

Konferencja, którą dr. Grabski odbył z prezesem ministrów, p. Moraczewskim, była, jak się dowiadujemy, ściśle poufna. Obie strony zobowiązały się do zupełnej dyskrecji.

Dalszy ciąg narady prof. Grabskiego z p. Moraczewskim odbędzie się we wtorek i we środę przyszłego tygodnia.

—

Wczoraj przyjął naczelnik państwa delegację Podlasia, złożoną z pp. Józefa Błyskosza i Andrzeja Boja, która przedstawiła ciężkie położenie ziemi Podlaskiej po rabunkach, dokonanych przez niemców.

Naczelnik państwa zapewnił członków delegacji, że pamięta o nich i — gdy tylko będzie mógł wystąpić w ich obronie, aby zaś tę chwilę przyśpieszyć wskazał potrzebę wstępowania do najbliżej stojących załogą pułków wojska polskiego.

—

Naczelnik państwa przyjął dnia 11-go b. m. delegację Tow. przemysłowców w osobach pp.: A. Wierzbickiego, T. Popowskiego, A. Olszewskiego, E. Neumana, S. Skarbińskiego, J. Natansona i L. Laurysiewicza.

Przemysłowcy zwrócili się do naczelnika państwa z prośbą o zarządzenie środków przeciw objawom anarchji w fabrykach wskazując konieczność poprawy warunków aprowizacji i skarżąc się na działalność komisarzów ludowych.

Naczelnik państwa wezwał przemysłowców, aby przystąpili do odbudowy

przemysłu i przystosowania go do obecnych warunków i potrzeb. Naczelnik państwa i rząd życzą sobie, aby Polska wyszła jaknajszybciej ze stanu ex lex, nastąpi to jednak dopiero wtedy, gdy się zbierze zajm, co zaś do poniesionej przez delegację sprawy anarchji w fabrykach, naczelnik państwa polecił przedstawić sobie konkretne fakty na piśmie.

—

Dzisiaj odbędzie się konferencja międzyministerjalna, na której zapadną ostateczne decyzje w sprawie robót publicznych. Na konferencji tej rozstrzygniętą będzie również kwestja, czy rząd projektowane roboty powierzy przedsiębiorcom, czy też prowadzić je będzie pod własnym zarządem.

—

We wtorek odbył się w Warszawie wiec kobiet, w którym wzięły udział licznie przybyłe do stolicy ziemianki i włościanki. Na przewodniczącą wiecu powołano p. Aleksandrę Grzybowską.

Wiec powziął uchwały.

—

Z Sosnowca donosi „Korespondencja Polonia", że odbył się tam kilkutysięczny wiec, zwołany przez narodowy Związek robotniczy (NZR).

Agitatorowie bolszewiccy, którzy przybyli w znacznej liczbie, usiłowali wiec rozbić. Szesnastu z nich zapisało się do głosu. Ogromna większość zgromadzonych nie pozwoliła im jednak przemawiać i nie dopuściła do rozbicia wiecu.

Wielkie wrażenie uczyniła mowa przedstawiciela socjalistów polskich ze Ślązka Górnego. Oświadczył on, m. in. co następuje:

„Gdybyście byli pod knutem niemieckim tak, jak my, to byście się nie całowali z socjalistami niemieckimi i nie uznawali dzisiaj hasła: „Proletarjusze wszystkich krajów łączcie się!" W interesie wszystkich niemców leży sprowadzenie na naród polski rozbicia i anarchji. My, socjaliści ze Ślązka Górnego, uznajemy dzisiaj interesy ogólno-narodowe, a wszelkie hasła ekonomiczne i walkę klasową odkładamy do chwili, w której się państwo polskie ostatecznie zorganizuje".

Uchwalono rezolucję, domagającą się, m. in., utworzenia rządu wszechdzielniczego.

—

W poniedziałek wieczorem przedstawiciele Galicji odbyli z naczelnikiem państwa kom. Piłsudskim dłuższą naradę w sprawach wojskowych.

Przedstawiciele Galicji przedłożyli również swe postulaty w sprawie systemu administracji krajowej.

W konferencji uczestniczyli pp.: dr. Ernest Adam, prof. dr. E. Dubanowicz, Głażewski i H. Sliwiński z ramienia Tymczasowego komitetu rządzącego we Lwowie; pp.: Grzędzielski, dr. Marek i dr. Diamant jako delegaci P. K. L. i przedstawiciel Przemyśla p. Libermann.

—

Związek pracowników kolejowych Koła aleksandrowskiego prosi redakcję pism o zamieszczenie poniższego protestu, który został uchwalony na zebraniu w dniu 4 grudnia r. b. w obecności z górą 500 członków.

„Ogólne zebranie Związku zawodowego pracowników kolejowowych Koła aleksandrowskiego jednomyślnie postanowiło najenergiczniej zaprotestować z powodu wybryków ludzi złej woli w Warszawie, wyrażonej w zamachu na życie posła Korfantego, wielkiego rzecznika ludu i niezmordowanego bojownika o sprawy narodowe na kresach zachodnich".

—

Zjazd frakcji PPS uchwalił szereg uchwał, z których na razie zanotujemy: przeciwstawienie się wkroczeniu wojsk koalicji do Polski, wezwanie do wytrwałego i energicznego popierania obecnego rządu i protest przeciwko usunięciu czerwonego sztandaru z Zamku.

—

Na zebraniu członków Polskiego Stronnictwa Republikańskiego w Krakowie ustalono, „że ogłoszenie Polski, jako państwa neutralnego przez gabinet obecny, jest błędem zasadniczym". „Tylko najszybsze naprawienie błędu dyplomatycznego uchroni naród polski od fatalnych następstw politycznych". Ruch polski w zachodnich Prusach rozwinął się bardzo silnie i objął już także Warmię, którą uważano za kraj na pół zniemczony. We wszystkich powiatach odbyły się wiece, na których wybrano delegatów na sejm dzielnicowy w Poznaniu i ustanowiono Rady narodowe.

TELEGRAMY.

Komunikat Sztabu Generalnego.

Warszawa, 12 grudnia (PAT.)

Na południe od Mościsk po 2-godzinnej walce została zajęta przez oddział rotmistrza Dunin-Borkowskiego wieś Kurkiewicze. Na południe od Lwowa nasza artylerja skutecznie ostrzeliwała okopującego się nieprzyjaciela. Między laskami Murowanemi a Molechowem. Na północ od Potelicz utarczki z bandami ukraińskimi. Na południe od Rawy Ruskiej około Kamionki stwierdzono oddział nieprzyjacielski w mundurach rosyjskich. W przemyskim, tomaszowskim i włodzimierskim bez zmian.

Szef sztabu generalnego.

Ślubowanie wojsk krakowskich.

Kraków, 12 grudnia (PAT).

Jutro rano odbędzie się na zamku Wawelskim ślubowanie wojsk polskich załogi krakowskiej.

Wynurzenia hr. Czernina.

Wiedeń, 12 grudnia (PAT).

Były austro-węgierski minister spraw zagranicznych hr. Czernin, omawiając politykę prowadzoną w czasie wojny, stwierdził, że Austro-Węgry nigdy nie otrzymały od koalicji propozycji pokojowej. Wprawdzie kilkakrotnie nawiązywano kontakt między przedstawicielami koalicji a Austro-Węgrami, jednak zbliżenie to nigdy nie doprowadziło do sprecyzowania warunków pokojowych. Hr. Czernin przyznaje otwarcie, że nie byłby zawarł pokoju odrębnego, zawarcie pokoju odrębnego było bowiem fizyczną niemożliwością, gdyż Niemcy w podobnym wypadku byłyby wysłały kilk dywizji do Czech i Tyrolu, aby Austro-Węgrom zgotować los Rumunji. Co się tyczy polityki Austro-Węgier w sprawie Polski, to hr. Czernin podniósł, że Austro-Węgry w maju 1917 roku oświadczyły w Berlinie, ż są gotowe połączyć Galicję z Polską, jak też zgodziłysię na przyłączenie Pols ki do Niemiec i uczynić wszystko, aby ułatwić Niemcom zawarcie pokoju na zasadzie ustępstw terytorjalnych na zachodzie. Austro-Węgry spotkały się jednak ze strony Niemiec z odpowiedzią, że wszystkie koncesje terytorjalne na rzecz Francji są wykluczone. Omawiając rokowania w Brześciu Litewskim, oświadczył hr. Czernin, że zasada pokoju bez aneksji byłaby się tam utrzymała, gdyby koalicja była wyraziła gotowość zawarcia ogólnego pokoju. Byliśmy jednak w Brześciu Litewskim zależni od delegatów niemieckich głównie ze względu na opłakane stosunki żywnościowe.

Zwołanie parlamentu austrjackiego.

Wiedeń, 12 grudnia (PAT).

„Neue Freie Presse" donosi z Berlina o pogłoskach, jakoby istniał zamiar zwołania parlamentu ze względu na to, że koalicja nie ma zamiaru pertraktowania z rządem socjalistycznym i radami robotniczo-żołnierskiemi. Pogłoski te powtarzane z okazji przyjazdu prezydenta parlamentu Fehrenbacha do Berlina. Berlińskie sfery miarodajne zapewniają jednak, że rząd niemiecki dotąd sprawy zwołania parlamentu nie rozważał.

Czesi zajmują ziemie niemieckie.

Wiedeń, 12 grudnia (PAT).

Z Pragi donoszą, że wszystkie miejscowości około Liberca zajęte zostały przez wojska czesko-słowackie. Samo jednak miasto Liberzec jest w rękach niemieckich. Marszałek okręgu zwrócił się w imieniu rządu niemiecko-czeskiego do koalicji z prośbą aby obsadziła północne Czechy wojskami amerykańskiemi i angielskiemi. W depeszy do Wilsona marszałek prosi, aby zasada samostanowienia narodów została zastosowaną także do Niemiec.

Bandy bolszewickie zbliżają się do środkowych Inflant.

Kowno, 12 grudnia (PAT).

Biuro Wolfa donosi: Oddział prasowy donosi, że wskutek odjazdu niemców, wojna prowadzona przez bandy bolszewickie, zbliża się do środkowych Inflant. Niemiecko-bałtycki komitet narodowy organizuje kompanję obrony narodowej, celem obrony Rygi, które wspólnie z wojskami niemieckimi mają odeprzeć najazd bolszewików. Jeżeli Ryga nie będzie utrzymana, to stracona będzie i Kurlandja, a Prusy wschodnie znajdą się w bezpośredniem niebezpieczeństwie.

Zakładnicy ukraińscy i żydowscy.

Lwów, 12 grudnia (PAT.)

„Gazeta Lwowska" donosi. Jak się dowiadujemy, na żądanie polskich władz wojskowych wywiezieni zostali jako zakładnicy nastąpujący przedstawiciele obozu ukraińskiego: dr. Władysław Starosolski, dr. Kurowiec, dr. Budzynowski, Romańczuk. dr. Gabel, dr. Ringer, dr. Toenenblatt i dr. Rot. Aresztowań dokonały patrole pod kierownictwem oficerów, którzy otrzymali ścisłe nakazy przeprowadzenia swej funkcji z wszelkiemi względami dla aresztowanych. Wice-prezydent Romańczuk odstawiony został na dworzec automobilem. Na dworcu stały już przygotowane ogrzane wagony I-ej i II-ej klasy. Aresztowanych odwieziono rannym pociągiem w kierunku na Zachód. Zakładnicy ci w rękach polskich stanowić będą rękojmię odpowiedniego zachowania się ich organizacji we Lwowie, oraz będą rękojmią odpowiedniego traktowania zakładników i jeńców polskich w rękach ukraińskich. Naczelne kierownictwo wojsk polskich dalekie jest od stosowania gwałtu wobec przeciwników, potrafi jednak z całą stanowczością wystąpić tam, gdzie chodzić będzie o ochronę wojsk i obywateli.

Gwałtowny spadek korony w Żurychu.

Wiedeń, 12 grudnia (PAT).

Cena korony austrjackiej spadła wczoraj w Żurychu tak nizko, jak nigdy jeszcze w czasie wojny. Ustawowa wartość nominalna wynosiła 1,05 franka, dziś wynosi 28,75 cent.

Dekret o milicji ludowej.

Warszawa, 12 grudnia (PAT).

„Monitor Polski" ogłosił dekret o utworzeniu milicji ludowej celem utrzymania porządku i bezpieczeństwa ludności miast i wsi oraz dla walki z wszelkiemi przejawami bezładu społecznego. Milicja ludowa będzie siłą wykonawczą wojskowo zorganizowaną a zależną będzie bezpośrednio od ministra spraw wewnętrznych. Formowanie i kompletowanie milicji ludowej przeprowadzi wydział milicji ludowej przez założenie biur werbunkowych i odnośnej komendy.

Neutralność Austro-Niemiec.

Lwów, 12 grudnia (PAT).

Biuro informacyjne naczelnego dowództwa wojsk polskich podaje: Stosownie do telegramu austrjackiego ministra wojny i urzędu stanu dla spraw zagranicznych wzywa naczelne dowództwo wojsk polskich oficerów i żołnierzy armji niemiecko-austrjackiej, ażeby w walkach pomiędzy rusinami a polakami zachowali najściślejszą neutralność.

Kraków, 12 grudnia (PAT).

Przemyskie biuro prasowe podaje, że dowództwo wojsk polskich otrzymało od wojskowych urzędów republiki austro-niemieckiej następujące zawiadomienie: Austrjacko-Niemiecki urząd państwowy oświadcza, że wszystkie osoby wojskowe austro-niemieckie, które mieszały się walk we wschodniej Galicji, tracą prawo do opieki ze strony swojego rządu.

Haller wyjeżdża do Polski.

Berlin, 12 grudnia (PAT).

„Deutsche Allgemeine Zeitung" donosi, że polsko-amerykańska dywizja pod dowództwem generała Hallera wyjechała już do Havre'u, skąd uda się do Gdańska celem obsadzenia Wielkopolski i Śląska. Główna kwatera znajdować się będzie w Poznaniu.

Urzędnicy—wolni od służby wojskowej.

Warszawa, 12 grudnia (PAT).

„Monitor Polski" ogłasza dekret o wyjęciu z pod mobilizacji osób, pełniących służbę przy władzach, urzędach państwowych i publicznych.

Ustawa Polskiej krajowej kasy pożyczkowej.

Warszawa, 12 grudnia (PAT).

Dzisiejszy „Monitor Polski" ogłosił ustawę Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, z której wynika, że zanim nie będzie powołany do życia bank polski, Polska Krajowa Kasa Pozyczkowa jest jedyną instytucją emisyjną państwa polskiego, kasą centralnych urzędów państwowych i miejscem przechowywania depozytów, znajdujących się pod opieką państwa.

Suma biletów Polskiej Kasy Krajowej Pożyczkowej wypuszczona po 11 XI 1918 r. nie może przewyższyć 500 miljonów marek. Za sumę biletów wypuszczonych poprzednio w wysokości 800,150,067 —odpowiada rząd niemiecki. Dalsze emisje biletów prowadzi Kasa na rachunek państwa polskiego.

Nowy rząd rosyjski.

Sztokcholm, 12 grudnia (PAT).

Gazeta „Dages Neuhater" donosi, że do Sztokcholmu przybył: b. rosyjski prezes ministrów Trepow, gen. Dan, marszałek szlachty Sawicki oraz kilku innych. Celem ich pobytu w Sztockholmie jest utworzenie nowego rządu rosyjskiego zmierzającego dla obalenia rządów bolszewickich.

Jako członków nowego rządu wymieniają jeszcze księcia Wołkońskiego, barona Taubego, senatora Zasjadko oraz gen. Masalkiego. Nowe ministerjum organizowane jest w porozumiu z koalicją. Ten sam dziennik donosi, że zdobywca twierdzy Erzerum generał Junewicz po dłuższej tułaczce brzyaył do Sztockholmu.

Armja ludowa w Niemczech.

Berlin, 12 grudnia (PAT).

„Berliner Tageblatt" donosi: Rząd nosi się z mysłą utworzenia armji ludowej na miejscu dotychczasowej. Konkretnych postanowień co do organizacji dotychczas jeszcze nie powzięto.

Parlament niemiecki nie będzie zwołanym.

Berlin, 12 grudnia (PAT).

„Berliner Tageblatt" donosi, że zwołanie parlamentu niemieckiego na razie nie jest przewidziane, również rząd nie odbywał dotychczas narad w tym kierunku.

Wilson na konferencji pokojowej.

Frankfurt nad Menem 12 grudnia (PAT).

„Frankfurter Zeitung" donosi, że francuski związek po oju zwrócił się do ambasadora Stanów Zjednoczonych w Paryżu z adresem do prezydenta Wilsona, w którym przemawia o warunkach zmierzających do utrwalenia pokoju i wyraża zdanie, że prezydent Wilson osobiście kierować będzie kongresem pokojowym w celu utworzenia związku narodów. Poseł amerykański Kawol Schard odpowiedział, że prezydent Wilson stoi niezłomnie na stanowisku swoich warunków, zmierzających do zorganizowania świata w duchu demokratycznym. Pokój musi być obliczony na czas dłuższy, a rozbrojenie powszechne musi uwieńczyć nową erę życia.

Koalicja utrzymuje blokadę Niemiec.

Londyn, 12 grudnia (PAT).

Marszałek Foch wręczył w dniu b. m. deklarację delegatom niemieckim, którzy żądali: swobody komunikacji między Niemcami a okupowanem krajem nadreńskim. Przewozu artykułów żywności z obszarów okupowanych do neutralnych oraz handlu na drogach komunikacyjnych, pomiędzy tymi obszarami zabrania się w myśl warunków zawieszenia broni, utrzymujących blokadę Niemiec.

Ze Stolicy.

Wiec Stron. Odrodzenia. Narodowego.

Stronnictwo odrodzenia narodowego chcąc zaznajomić szerszy ogół z swojemi hasłami, zwołało na niedzielę do wielkiej sali u Techników wiec informacyjny. Dr. Dymowski wskazał na wytyczne punkty programu stronnictwa, które stoi na gruncie ściśle narodowym. Odrodzenie widzi ono w wychowaniu przyszłych pokoleń w duchu polskim, w daleko idących reformach demokratycznych, w dziedzinie przemysłu, handlu i rolnictwa. Uznaje on jako podstawę własność prywatną, chce tylko drogą parcelacji dóbr narodowych i latifundjów zaspokoić głód rolny. Lasy mają być upaństwowione. Dr. Dymowski wyjaśniał obecnym procedurę pięcioprzymiotnikowych wyborów i z naciskiem zaznaczył, że wszelkie zasadnicze reformy winien jest uchwalać Sejm Ustawodawczy. Referent żąda powołania rady narodowej ze wszystkich dzielnie zjednoczonej Polski i ustąpienia dzisiejszego rządu partyjnego. W tym duchu uchwalono jednomyślnie rezolucję. Prócz d-ra Dymowskiego przemawiał robotnik narodowy p. Wasilewski. Zebrało się do tysiąca osób.

ś. ✝ p.

JADWIGA KOPCZYŃSKA

b. wychowanica szkoły im. Orzeszkowej,

po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła na zapalenie płuc dnia 12 b. m. o g. 10 i półrano, przeżywszy lat 22.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby, przy ul. Piotrkowskiej 93, na stary cmentarz katolicki odbędzie się dnia 14 b. m. o godzinie 12 w południe.

W nieutulonym żalu pozostali

Rodzice i brat.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kościele św. Krzyża w poniedziałek, dn. 16 b. m. o godz. 10 rano.

„Kurjer Łódzki" i sumienie obywatelskie.

Zapytasz czytelniku: „Gdzie Rzym, gdzie Krym?"

A jednak w swym artykule z dn. 10 b. m. p. t. „Trudna rada" p. Książek, który już wielokrotnie, jak powszechnie wiadomo, nicował swoje sumienie dziennikarskie, ma cywilną odwagę powoływać się na „sumienie publicystyczne i obywatelskie".

W jakim celu, pytamy, robi p. Książek magistratowi łódzkiemu zarzut niemieckości, skoro wie dobrze, że magistrat obecny został wybranym przez Radę Miejską bez udziału okupantów, a burmistrze, aczkolwiek zatwierdzeni przez b. okupantów wyszli z wyborów frakcji polskiej?

W jakim celu zarzut ten czyni, gdy powszechnie wiadomem jest, że w roku 1917 członkowie frakcji polskiej, żądając usunięcia z magistratu niemieckiego burmistrza i niemieckiego języka pomimo groźby kary 6-miesięcznego więzienia i kar pieniężnych, mężnie wytrwali w obronie polskości magistratu i swoje postulaty przeprowadzili?

W jakim dalej celu i na jakiej podstawie p. Książek twierdzi, że w magistracie łódzkim większość urzędników stanowią niemcy i żydzi, gdy w rzeczywistości, jak to łatwo daje się sprawdzić, polacy stanowią obecnie ośmdziesiąt kilka procent ogółu urzędników, podczas gdy przy objęciu magistratu przez obecnych burmistrzów polaków było zaledwie 20%.

W jakim celu, pytamy dalej, p. Książek oskarża polski magistrat za czyny niemieckich „pałkarzy", kiedy wiadomem jest każdemu, że przy tworzeniu obecnej milicji miejskiej magistrat zasadniczo nie przyjmował ani jednego z byłych policjantów niemieckich?

W jakim wreszcie celu czyni p. Książek magistratowi zarzut, że utrzymał dawniejszą cenę chleba przy jakoby niższych obecnie cenach zboża? Wszak wiedzieć powinien, że ceny zboża nietylko, że nie zostały obniżone, ale, przeciwnie, zostały przez Ministerstwo Aprowizacji, które obecnie ceny zboża oznacza, podniesione?

Pytań tego rodzaju możnaby postawić więcej, gdyż cały artykuł jest jednym stekiem kłamstw!

P. Książek w obecnych ciężkich dla naszego społeczeństwa czasach uważa za stosowne rozmyślnie siać zamęt i podburzać do gwałtów i anarchji, licząc na nieświadomość swych czytelników, wiedząc sam dobrze że przez to szerokim warstwom robotniczym tylko szkodę przynieść może. Ale p. Książek nawet za taką cenę chce zjednać widocznie poczytność chwilową dla swego pisma „byle interes szedł"...

Piętnujemy z oburzeniem te kłamstwa tylko w imię sprawiedliwości i bezstronności będąc przekonani, że burmistrz Skulski naszej obrony nie potrzebuje.

Sądzimy nawet, że byłby on w poważnym kłopocie, gdyby go p. Książek chciał chwalić.

Tak, tak panie Książek „głos ludu jest głosem Boga". Ale w tym wypadku pod adresem p. Książka możnaby jedynie zastosować przysłowie:

„.... głosy nie idą w niebiosy".

Z Rady Miejskiej.

Środowe posiedzenie Rady Miejskiej, w obecności 39 radnych, o godzinie 7-ej minut 15 wieczorem. otworzył przewodniczący inż. T. Sułowski, sekretarzami, byli radni: Spiskerman i Praszkier. Posiedzenie poświęcono w połowie budżetowi miasta na rok 1918-19 w drugiem czytaniu w drugiej zaś połowie sprawom ogólnym.

Zatwierdzono bez rozpraw budżety:

1) Zarządu głównego, który wyraża się we wpływach sumą 3,391,040 mk. i w wydatkach 4,126 304 mk.,

2) wydział zaprowiantowania miasta, zamykający się tak we wpływach jak i w wydatkach sumą 19,510,000 mk.,

3) wydziału dobroczynności publicznej: we wpływach 887,600 mk., w wydatkach 5, 973,886 mk., w wydziale tym wydatki na gospodę dla powracających uchodźców przeniesiono do Zarządu Głównego.

4) Zapomóg dla rodzin rezerwistów, w którym pożyczka, udzielona kuratorjum Obywatelskiemu określoną została na 3,400,000 mk. i

5) Komitetu tanich kuchni w którym wydatki określono na 4.030,727,50 mk., wpływy zaś na 580,000 mk.

Prócz tego zgłoszono były wnioski przez radnego dr. Konica treści następującej:

1) „Rada Miejska wzywa Rząd do zastosowania bez zwłoki najostrzejszych środków, zmierzających do wykaszowania lichwy Żywnościowej",

2) Rada Miejska wyraża silny sprzeciw z powodu podwyższenia stawek przewozowych na kolejach, podniesienia cen węgla." Zarówno powyższe wnioski, jak również wniosek Hasza i tow. w sprawie wyznaczenia ceny obiadu na 50 fen. i przeznaczenia na ten cel dodatkowo kwoty 486,000 mk., odłożono je i postanowiono przekazać komisji do spraw ogólnych.

Przy rozpatrywaniu budżetu

Wydziału szkolnictwa

wyłoniła się sprawa przyznania wynagrodzenia po 130 mk. za godzinę ręczną nauczycielom tych szkół niemieckich, którzy dotychczas udzielają nauki religji bez osobnego za to wynagrodzenia.

Jednocześnie komisja Skarbowa złożyła wniosek, ażeby za naukę religji osobom duchownym płacić za godzinę roczną po 130 mk., nieduchownym zaś po 100 mk.

Oba te wnioski przekazano komisji, która ma się zająć uregulowaniem płac.

W sprawie

Miejskich kursów ogólnokształcących dla terminatorów

na który to cel przeznaczono 25,000 mk. radny Russak zgłosił wniosek ażeby sumę tę podzielić w następujący sposób:

1) na kursy dla terminatorów polaków 13,000 mk.,

2) niemców 4,000 mk., i żydów 8,000 mk. Wniosek ten przyjęto.

Na zarządzonej przez przewodniczącego przerwie przystąpiono do rozpatrzenia trzech nagłych wniosków:

1) Magistratu — w sprawie przyznania wniosku przez Krajową Kasę Pożyczkową pożyczki w kwocie 1,000,000 mk. pod zastaw obligacji miejskich w stosunku 65 proc. ich normalnej wartości.

Wniosek ten przyjęto i upoważniono Magistrat do zaciągnięcia pożyczki.

2) radnego dr. Rosenblata i tow. tej treści:

„W niektórych średnich zakładach naukowych relegowano dzieci, które wczoraj nie przyszły na lekcje z powodu dnia żałoby jaką obchodzili żydzi

Rada Miejska wzywa Magistrat do poczynienia odpowiednich kroków, ażeby te wydalenia zostały cofnięte.

Wniosek ten przyjęto, przyczem jednakże radny Wołczyński w swem i kolegów imieniu oświadczył, iż ponieważ uważają, że sprawa ta należy do kompetencji odpowiedniego ministerstwa, jak w dyskusji, tak i głosowaniu udziału nie przyjmują.

i 3) radnego dr. Rosenblata i tow. w sprawie przeprowadzonych w ostatnich dniach przez policję śledczą w mieszkaniach prywatnych rewizji i konfiskaty znalezionych tam towarów.

Wnioskodawca uważa, że rewizje te były bezprawne i domaga się ażeby Magistrat poczynił odpowiednie kroki w celu wyświetlenia na skutek czyjego rozporządzenia były one dokonane.

Ks. kanonik Albrecht: Rząd w obecnych czasach nadzwyczajnej drożyzny na materjały winien zastosować rekwizycje ażeby mieć możność zaopatrywać ludność w odzież po zniżonych cenach a nie wygórowanych — paskarskich. Jednakże należy bezwarunkowo ustalić na mocy czego rewizje te i konfiskaty zostały dokonane i czy jest w tym wypadku nadużycie, czy też nie.

Radny dr. Saks nie zgadza się tylko z formą w jaką został ujęty wniosek.

Ażeby zapobiedz wywozowi niezbędnych towarów za granicę, winna być zaprowadzona ścisła kontrola.

Radny Pokorski uważa, że należy wyjaśnić w jakim celu były nagromadzone w mieszkaniach prywatnych znaczne ilości towarów, gdyż były fakty, jak np. w Warszawie, gdzie w jednem z mieszkań prywatnych znaleziono kilka wagonów cukru, przechowywanych oczywiście w celach spekulacyjnych.

W końcu radny Pokorski składa następujący wniosek:

„Rada Miejska uchwala wezwać Magistrat do poczynienia kroków u Rządu w celu rekwizycji towarów pierwszej potrzeby ukrywanych w celach spekulacyjnych".

Radny Konic uważa, że walka z paskarstwem musi być bardzo ostro przeprowadzoną. W kodeksie karnym, obowiązującym u nas brak odpowiednich zarządzeń i zaradzić temu muszą odpowiednie przepisy.

Radny Saks jeszcze raz zwraca uwagę na to, że o ile rząd nie wydał rozporządzenia lub odezwy w tej sprawie do ludności, nie powinien przystępować do rewizji i rekwizycji. W tym duchu Magistrat winien przeprowadzić pertraktacje z odpowiedniemi władzami.

Wobec spóźnionej pory dalsze rozprawy nad tym wnioskiem odłożono do następnego posiedzenia.

Posiedzenie zakończono o godz. 10-ej min. 15 wieczorem.

KRONIKA.

— Z Rady miejskiej.

Wczorajsze posiedzenie Rady, rozpoczęło się o godz. 7 wieczorem w obecności 31 radnych.

Przewodniczył inż. Sułowski, sekretarzami byli: inż. Krasuski i Jahrblum.

Na porządku dziennym dalszy ciąg II czytania budżetu miasta na rok 1918/19.

Zatwierdzono budżet wydziału szkolnictwa w kwocie 725,900 mk. we wpływach i 5,556,685 mk. w wydatkach.

Prócz tego w dziale szkolnictwa przyjęto wniosek radnych Pokorskiego w sprawie upaństwowienia szkoły rzemiosł chrześć. Tow. Dobroczynności i kilka dezyderatów radnego Szwajcera, jak również wniosek radn. Herca w sprawie poczynienia starań u rządu o wywindykowanie sum wydatkowanych z tytułu szkolnictwa.

Po zarządzonej przez przewodniczącego przerwie przeprowadzono wybory członków Głównych Komisji wyborczych do sejmu ustawodawczego dwóch na miasto Łódź i jednego na okręg łódzki i takiej liczby zastępców.

Do pierwszej wybrano na członków radnych Smazyńskiego i Russaka i na zastępców rad. Sztiluta i Pokorskiego, do drugiej zaś rad. Majsnera i na zastępcę rad. Praszkier.

Przy wyborach byli obecni komisarze wyborczy p. Taubwurcel i prezes komisji wyborczej p. Rossman.

Posiedzenie zamknięto o godz. 9.35 wieczorem.

— Powiatowa policja państwowa.

Etat powiatowej policji państwowej (żandarmerji), wynosi: na powiat łódzki (bez miasta) 110 osób, na brzeziński 90 i łaski 80.

Inspekcję policji kap. Jabłonowski powierzył w pow. łódzkim por. Witkowskiemu, w brzezińskim Modzelewskiemu i w łaskim podpor. Pawłowskiemu. Biuro zarządu policji pow. mieści się przy Alei Kościuszki 16. Oprócz policji państwowej rząd utrzyma dotychczasową milicję ludową, utworzoną ze strony obywatelskiej bezpieczeństwa publicznego przez miejscowe Rady opiekuńcze. zgodnie z okólnikiem Ł.O.R.O.

— Czego niewolno przewozić bez przepustek?

Urząd aprowizacyjny przy komisarjacie rządowym w Łodzi na okręg łódzki komunikuje odnośnym organom milicji i policji państwowej, że wolny handel wszelkim artykułami jest dozwolony z wyjątkiem zboża i jego przetworów, cukru, soli, węgla, nafty, smarów, skór oraz towarów włóknistych. Wobec tego zatrzymywanie i odstawianie wszelkich innych artykułów jest bezcelowe.

— Z Rady Szkolnej Okręgowej m. Łodzi.

W piątek dn. 13 b. m. o godz. 4½ po poł. w lokalu Wydziału szkolnictwa odbędzie się posiedzenie Rady Szkolnej Okręgowej, na którem omawiana będzie sprawa budżetu szkół miejskich na rok 1919/20.

— Przed wyborami do sejmu.

Dziś, w piątek w sali Sądu okręgowego przy ul. Pańskiej 115 odbędzie się zjazd wójtów gmin okręgu łódzkiego t.j. powiatów łódzkiego, łaskiego i brzezińskiego celem dokonania wyborów dwóch członków Komisji wyborczej i dwóch zastępców. Tylko wójci z wyborów mają prawo wybieralności — mianowani przez okupantów prawo to utracili. Urzędy gminne sporządzają obecnie spis wyborców do Sejmu.

— Dowództwo miasta.

Wskutek rozporządzenia władz wojskowych dotychczasowa Komenda miasta przemianowana została na „Dowództwo miasta".

— Wstrzymanie przyjmowania ochotników.

Powiatowa Komenda Uzupełnień ogłasza że na rozkaz generalnego okręgu zostało ponownie wstrzymane przyjmowanie ochotników czasowo z powodu przechodzenia do szeregów regularnego wojska członków byłej POW.

Ponowne otwarcie zapisów będzie również w gazetach ogłoszone.

— Z Wydziału Prasowego.

Wydział Prasowy Łódzki komunikuje: Według rozporządzenia Min. Spr. Wewn. urząd komisarzy rządowych na obwód łódzki został zniesiony a na jego miejsce ustanowione samodzielne urzędy komisarzy ludowych na: 1) miasto Łódź, 2) powiat łódzki, 3) powiat łaski, 4) miasto Pabjanice, 5) powiat brzeziński, 6) miasto Tomaszów.

Komisarze na m. Łódź i powiat łódzki urzędują w Łodzi przy Al. Kościuszki 16 Inni komisarze w miejscach swego mianowania.

Interesanci w sprawach urzędowych winni się zwracać bezpośrednio do odpowiednich komisarzy.

— Wiec P. P. S.

Wczoraj w Sali Koncertowej odbył się wiec polityczny Polskiej Partji Socjalistycznej. Zagaił prezes Rad. Rob. Stef. Napierkowski, poczem przemawiał p. Ign. Daszyński o historji powstania i walk P. P. S. o znaczeniu wyborów do sejmu dla klasy pracującej i o udziale w nich proletarjatu ludowego oraz kobiet.

Następnie przemawiali pp.: Kott z ramienia lewicy P. P. S., p. Ign. Daszyński, Klimaszewski i Napierkowski.

Po uchwaleniu rezolucji wiecowcy opuścili salę, uformowawszy na ulicy pochód, który rozwiązał się przed Grad-Hotelem.

— Ziemniaki.

Nadeszło do Wydziału sprzedaży ziemniaków 6 wagonów, wczoraj 3, ziemniaki przyszły nadmarznięte i sprzedawano je na placach przy ul. Przejazd i Ekaterynburskiej w połowie ceny, t. j. po 3 marki ćwiartka.

— Cukier dla Łodzi.

Wczoraj do Wydziału zaprowjantowania nadeszła depesza iż wysłano 4 wagony cukru do Łodzi, jest to dopiero trzecia część potrzebnego kontyngensu.

— Obchód Rocznicy Kilińskiego.

Biuro Polskiego Klubu Mieszczańskiego w Warszawie zawiadamia, że pobudzeniem do tworzenia prowincjonalnych Komitetów Obchodowych jako też utworzeniem Ogólnego Komitetu Obchodowego w Warszawie zajmują się obecnie łącznie dwie instytucje, a mianowicie: Polski Klub Mieszczański (Miodowa 3, m. 5) oraz Związek Rzemieślników Chrześcijan (Miodowa 12).

Powstałe bądźpowstające Komitety Obchodowe na prowincji proszone są o zgłaszanie się do wspólnego biura tych instytucji (Miodowa 3).

— Polska Macierz Szkolna.

W sobotę dnia 14 grudnia r. b. godz. 7 wiecz. w Domu Ludowym przy ul. Przejazd Nr. 34 odbędzie się roczne Zebranie Członków I-go Koła Łódzkiego P. M. S. z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie. 2. Wybór prezydjum. 3. Odczytanie protokułu z ostatniego ogólnego zebrania. 4. Odczytanie sprawozdania z działalności za rok 1917-18. 5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 6. Wybór 6 członków Zarządu i 4 zastępców. 7. Wybór 3 członków Komisji Rewizyjnej i 2 zastępców. 8. Wnioski Członków i Zarządu.

Wnioski należy składać w biurze Macierzy (Piotrkowska 150 I-e piętro) do dn. 13 b. m. włącznie.

Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą.

Bilans i sprawozdanie rachunkowe otrzymać można codziennie do godziny 8 wiecz. w biurze Macierzy.

— Uniwersytet Ludowego.

Uniwersytet Ludowy im. Tadeusza Kościuszki. Z powodu nielicznej frekwencji, wykłady na U. L. systematyczne odbywać się nie będą, w miejsce tego będą sporadyczne prelekcje, o czem będzie ogłaszane w miejscowej prasie.

Pierwszy taki wykład odbędzie się 12 grud. w czwartek o godz. 7 wiecz. p. sęd. Zadrowskiego, na temat „O sześcioprzymiotnikowym prawie wyborczym" w lokalu własnym, Piotrkowska 91.

— Sprostowanie.

W num. wcz. wkradł się błąd: projektodawcą niwelacji szosy Łódź — Zgierz jest p. inż. Karpiński.

— Koło kierowników szkół.

Odbyło się organizacyjne zebranie Koła kierowników szkół przy Zrzeszeniu nauczycielstwa polskiego. W obecności 35 nauczycieli polskich szkół powszechnych zebranie zagaił p. Tomaszewski, poczem na przewodniczącego powołano p. Okrasszewskiego, a na sekretarza p. Sawickiego. Powyjaśnieniu przez przewodniczącego zadań Koła, mającego na celu załatwianie spraw gospodarczych szkół miejskich, odczytano regulamin głównego zarządu Zrzeszenia w Warszawie, na podstawie którego tworzą się poszczególne sekcje przy oddziałach.

Zebrani uznali za pożądane utworzyć Koło kierowników szkół, poczem za pomocą głosowania tajnego wybrano do prezydjum Koła p. Wojakowskiego, Stankiewicza, Dobrzemieckiego, panną Brudzińską i Uniszewskiego.

Posiedzenia Koła odbywać się będą w lokalu Zrzeszenia (Andrzeja 4) w każdą środę o godz. 6-ej po południu.

— Owacja powracających jeńców.

W nocy z 11 na 12b.m. przejeżdżała przez Łódź kaliska partja jeńców około 1200 osób, wśród których było około 400 greków i serbów, sporo również rosjan. Na dworcu kuchnia państwowego Urzędu dla jeńców wydawała gorący posiłek w postaci zupy i chleba. Troskliwość pań komitetowych jako też funkcjonarjuszów kuchni wprowadziła w zachwyt przejeżdżających, którzy dali wyraz swej wdzięczności, zwracając się ze specjalną przemową. W przemowie tej akcentowali gościnność Łodzi dziękując za troskliwość, oraz zaznaczali, że o przyjęciu tem postarają się podać publicznie do wiadomości swych rodaków.

— Ze Stow. Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan.

Na odbytym w dniu 9 b. m. posiedzeniu Zarządu między innemi załatwiono następujące sprawy:

1) Przyjęto do wiadomości, że właściciele zakładu kąpielowego „Royal" zadeklarowali rabat dla członków Stowarzyszenia. O warunkach rabatu członkowie otrzymają osobiste zawiadomienia na blankietach Stowarzyszenia, kosztem firmy „Royal".

2) Polecono prezesowi p. J. Nowosielskiemu poruszyć w Radzie Zjazdu Kupców w Warszawie sprawę przeprowadzenia jednolitych godzin pracy w handlu, w związku z odnośnym rozporządzeniem Ministerstwa Ochrony Pracy.

3) Przyjęto do wiadomości list Zarządu do Prezesa Delegacji Ministerstwa Skarbu w Łodzi, w sprawie uwzględnienia Izby Handlowej Bankowo - Przemysłowej przy Stow. Polsk. Kupców i Przemysłowców Chrześcijan w Łodzi przy repartycji papierosów, gilz, zapałek, soli etc.

4) Zgłoszono akces do Głównej Komisji Wyborczej na Okręg Łódzki, delegując jako przedstawiciela Stowarzyszenia p. J. Nowosielskiego.

5) W sprawie sztandaru Stowarzyszenia postanowiono zwrócić się do p. Wiśniewskiego autora godła o powiększenie takowego, celem wyhaftowania go na sztandarze.

— Wyrodna matka.

Onegdaj o godz. 10 przed południem około domu Nr. 63 znaleziono noworodka, który wyleciał z rozbitej beczki, wiozącej nieczystość. Dziecko musiało być zamordowane, gdyż części ciałka były porozrywane i pognietione.

Wyrodną matkę poszukuje wydział karny.

— Ujęcie napastnika.

Wczoraj o godz. 5 i pół wieczorem na ul. Sienkiewicza Nr. 29 została napadnięta córka właściciela tegoż domu przez jakiegoś osobnika, który wyrwał jej torebkę z ręki z 129 koronami, poczem ratował się ucieczką.

Na wszczęty alarm puszczono się w pogoń za napastnikiem. Do pogoni przyłączyła się warta, znajdująca się w domu przy zbiegu ul. Sienkiewicza, przy pomocy której napastnika ujęto. Odebrane od niego część gotówki, mianowicie 79 koron, resztę zaś, widocznie porzucił podczas ucieczki.

— Ujęcie bandytów.

Polska policja kryminalna zdołała wpaść na trop szajki bandytów, która ograbiła mieszkanie Mrugalskiego przy ul. Przejazd 59. Ujęto dwóch członków bandy w chwili, gdy w Grand-Hotelu zatrzymali spieniężyć kolczyki brylantowe, wartości 15 tysięcy marek, zrabowane w mieszkaniu Margulisów. Dalsze śledztwo w toku.

Z TEATRU.

Wczorajsza premjera „Sułkowski" tragedja w 5-ciu aktach Żeromskiego otrzymała przepiękną wystawę pomysłu art. malarza B. Lechowskiego. Reżyserja p. K. Tatarkiewicza stała na wysokości zadania.

Z wykonawców wyróżnili się p. H. Arkawin, K. Tatarkiewicz, K. Benda, M. Rydzewski.

Sprawozdanie zamieścimy w num. jutrzejszym.

Dziś t. j. w piątek dnia 13 b. m. po cenach zwyczajnych 5-cio aktowa sztuka Arcybaszewa „Zazdrość" w częściowo nowej obsadzie, albowiem rolę Heleny, żony Sergjusza odegra poraz pierwszy p. Nuna Wiśniarowska.

— Opera polska.

rozpoczyna szereg przedstawień w Teatrze Wielkim dnia 19 c. m. nieśmiertelną „Halkę" Moniuszki, pod kierownictwem Dr. Tadeusza Wierzbickiego reżysera opery warszawskiej. Stosownie do repertuaru dadzą się słyszeć w Łodzi pierwszorzędne siły Opery warszawskiej.

Tabela loterji klasycznej R. G. O.

(Tabela nieurzędowa).

dzień dziesiąty ciągnienia 5-ej klasy.

Mk. 15,000 na nr. 40076
Mk. 4,000 na nr. 4844
Mk. 1,500 na n-ry 915 19638 49873
Mk. 1,000 na n-ry 1291 6313 14855 21213 33144 34219 39664 45516 46069 46854 48231 49005
Mk. 500 na n-ry 2812 6624 7389 10848 10937 11975 13813 15825 16455 16606 19189 20935 21939 23717 24925 30372 34093 34718 36737 39900 40549 41686 45673 45612 48048
Mk. 340 na n-ry 84 197 1226 2260 2634 2797 6739 9125 9686 10659 11080 11737 13257 15276 15911 18213 20586 22864 23068 24352 25020 26289 27977 29730 31950 33374 38608 38834 41395 41761 44003 44278 46893 47978

Ogłoszenie.

Podaję do wiadomości publicznej, że narazie, aż do odwołania, przyjmuję osoby zainteresowane przy ul. Dzielnej № 16, II piętro front od g. 9 do 10 przed poł. i od 5—7 po poł. oprócz niedziel i świąt. O zmianie miejsca i godzin urzędowania niebawem nastąpi ogłoszenie.

Jan Gałkonit
Komisarz Wyborczy Okręgu, obejmującego powiaty Łódzki, Łaski i Brzeziński.

16—1

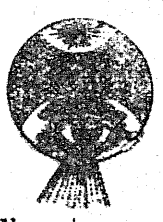

Kazimierz Roszak

Łódź, Dzielna № 1, Tel. 23-44.

Zakład Optyczno-Chirurgiczny z działami: fizycznym, chemicznym, elektrotechnicznym, ortopedycznym, fotograficznym.

Nowootworzona w Łodzi **Pierwsza pracownia i wypożyczalnia przyrządów** dla potrzeb szkół, odczytów, pogadanek i t. p. Obecna kolekcja wynosi około 3000 sztuk, z różnorodnych dziedzin wiedzy stale rozszerzana. Pracownia wykonywa przyrządy na zamówienia, podług przedstawionych wzorów i rysunków, w jaknajkrótszym czasie.

Ceny umiarkowane. Wykonanie wzorowe.

1649—2

Resztki Cegielniana 43 w podwórzu, 50% taniej n. c. zw.

Mam zaszczyt *zawiadomić* moją Szanowną Klijentelę, że skład mój różnych **RESZTEK** na męskie i damskie ubrania, na palta i na kożuchy, balowych i żałobnych towarów, a także **tryketaży**, kaftanów, halek i na fartuchy, chustek i innych towarów, który przez 9 miesięcy był zamknięty, jest **znowu czynny.** Cegielniana 43, w podwórzu, 4 dom od Piotrkowskiej. **Uwaga! Ceny stałe**

Rada Pedagogiczna

8-klasowego gimnazjum filologicznego

B. BRAUNA

W myśl zarządzenia ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego, niniejszym zawiadamia rodziców i opiekunów, że lekcje w klasach VII i VIII dla uczniów tychże klas, z wyjątkiem odbywających już służbę wojskową, będą wznowione w dniu 13 grudnia r. b.

Ci uczniowie, którzy nie stawią się do dnia 15 b. m., stosownie do powyższego rozporządzenia ministerstwa, nie będą już w tym roku do szkoły przyjęci. 17—1

Żeńskie Seminarjum Nauczycielskie

w Zgierzu

będzie otwarte w niedługim czasie. Warunki przyjęcia; świadectwo ukończenia 4-ch klas średniego zakładu, lub ukończenia pełnej szkoły elementarnej. Otwarty będzie kurs 1-y, w razie potrzeby — przygotowawczy. Dla zamożniejszych — internat. Zapisy kandydatek przyjmuje kancelarja Gimnazjum przy ul. Szczęśliwej od godz. 11-ej do 12-ej w południe codziennie.

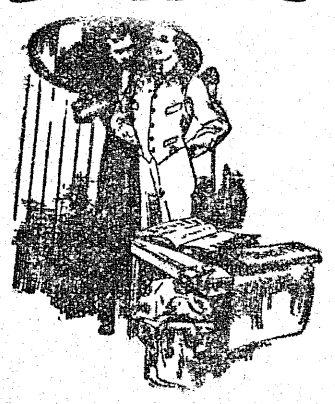

Spodnie

kamgarnowe kosztują mk. 180.—
Palta jesienne,
Palta zimowe,
Garnitury sportowe
mk. 290.—
nadzwyczaj tanio
Palta damskie
Spódniczki damskie
mk. 50.—
Zakieta damskie mk. 75.—
Palta pluszowe mk. 690.—
Switry wełniane mk. 75.—
Szmechel i Rosner,
Łódź Piotrkowska № 100.

Biuro Próśb i Zażaleń

Aleksandra Gersdorfa

Łódź, Piotrkowska 84.

Prośby. Memorjały. Opracow. - u s t a w. Tłomaczenia. Skargi. Referaty.

Specjalista

Dr. L. Prybulski

choroby skórne, włosów, wenerja i niemoc płciowa.

ZAWADZKA 1, róg Piotrkowskiej
Przyjmuje od 9—2 i 4—8, Panie 5—6

Pracownia szyldów

P. M. Trębacz

ul. Piotrkowska 58.

Dr. S. Lewkowicz

choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa,
Konstantynowska № 12,
Przyjmuje:
Panów od 9—1 i 6—8. | Panie od godz. 5—6.

Lampki kieszonkowe

daleko świecące

BATERJE

świeże i dobre

AUER Piotrkowska 146, róg Ewangelickiej.

1661—

Ogłoszenia drobne.

Biuralistka z praktyką pisząca biegle na maszynie poszukuje posady. Oferty pod „Biuralistka" w Adm. „Straży Polskiej"

Dywan do stołowego pokoju kupię niedrogo. Oferty z podaniem ceny pod „G. F." w Adm. „Straży Polskiej".

Kupię ekcyklopedję Orgebranda 18 tomów. Oferty z podaniem ceny w Adm. „Straży Polskiej" pod S. R.

Maszynistka pisząca biegle na maszynie poszukuje posady. Oferty w Adm. „Straży Polskiej" pod „Maszynistka".

Mieszkania składające się 6 pokoi z kuchnią z wszelkiemi wygodami jest znraz do wynajęcia Sienkiewicza 37. 35—3

Oposy futro pod palto do sprzedania Widzewska 135 m. 8. 37—1

Poszukuje się używanej maszyny do pisania systemu Underwood, Remington lub Continental do wynajęcia albo kupna, z podaniem ceny. Oferty pod „C. L." w Administracji „Straży Polskiej".

Apolonja Marciniak, ul. Wiązowska 94, zgubiła kartę węglową. 40—1

Marjanna Firchow, ul. Rzgowska 13, zgubiła kartę węglową. 39—1

Preide Weisberg, zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 41—1

Wydawca Wiktor Gajdziński.